

Metsäperusteinen hyvinvointi Pohjois-Savon veturina

Jussi Huttunen
Maakuntajohtaja
Pohjois-Savo

Globalisaation ja ilmastomuutoksen moninaiset vaikutukset jatkuvat voimakkaina metsäalalla. Niiden oikea-aikainen ennakointi ja tunnistaminen tutkimus- ja kehitystoiminnassa sekä saattaminen globaaliksi liiketoiminnaksi muodostavat vastauksen avaimen otsakkeeseen. Metsäperusteisen hyvinvoinnin laaja-alaiseen kehittämiseen ollaan Pohjois-Savossa vahvasti sitoutuneita.

Metsä on luonut vaurautta niin Itä-, kuin Pohjois-Suomelle kautta aikain. Metsäsektori työllistää edelleen noin 6 500 henkilöä. Pohjois-Savon kokonaistyöpaikkamäärä on hieman alle 100 000. Kantorahatuloilla on aluetalouteen merkittävä vaikutus. Kantorahatulot olivat vuonna 2007 noin 240 miljoonaa € ja metsäsektorin bruttoarvo 1,2 miljardia. € eli 31 prosenttia koko teollisuudesta. Viennistä metsäsektorin osuus oli 45 % vuonna 2007. Uusimman arvion mukaan kantorahatuloa voitaisiin kasvattaa 20–40 miljoonaa € vuodessa ja lisätä työpaikkoja metsäketjuun vuotuisen poistuman ollessa selvästi alle uusimman kasvuarvion. Vuotuista kasvua kertyy 8,7 miljoonaa m³ vuodessa ja hakkuut ovat olleet viime vuosina noin 5–5,5 miljoonaa m³ vuodessa.

Jalostusarvon nostamiseen on panostettu maakunnassamme voimakkaasti viimeisen vuosikymmenen aikana. Tulokset näkyvätkin erityisesti rakennuspuusepänteollisuuden kasvuna. Osaamisen ja uuden teknologian merkitys kasvavat entisestään. Maakunnallisessa kehittämistyössä ja metsäalan strategisten valintojen tekemisessä vaikeuskerrointa nostavat globaalien markkinamuutosten lisäksi yleisen yhteiskuntakehityksen ja arvojen ennakoimattomat sekä nopeat muutokset. Samoin metsänomistajien rakenne on nopeassa muutoksessa. Pohjois-Savon 1,4 miljoonasta hehtaarista metsätalousmaata omistavat maanviljelijät enää 35 %, muut yksityiset 37 %, yhtiöt 20 % sekä valtio ja yhteisöt noin 4 % molemmat. Edellinen asettaa uusia haasteita metsäneuvonnalle, koulutukselle ja valistukselle, kun pyritään luomaan kokonaiskuva metsäalan vaikuttavuudesta Pohjois-Savon hyvinvoinnin avaintekijänä tulevinakin vuosikymmeninä.

Metsät ovat olennainen toimintaympäristö maakuntamme nopeasti kasvaneelle matkailuelinkeinolle. Kansainvälinen Tahkon matkailualue tarvitsee metsät ja vesistöt ympärilleen laajenevalle vaeltamiselle, elämys-, terveysliikunnalle ja moottorikelkkailulle. Tiukasti suojelluksi luokiteltua metsäalaa Pohjois-Savossa on yhteensä noin 22.000 ha josta varsinaista metsämaata noin 12.500 ha.

Metsän moninaiskäyttöä edistetään voimakkaasti. Mekaanisen metsäteollisuuden vahvistuminen ja nuorten metsien hoito on edistänyt puuhun perustuvan energiatuotannon laajentamista. Tällä hetkellä kaikkien maakuntamme kuntien taajamissa on kaukolämpö, joka toimii pääosin hakkeella. Maakunnan kuntien omistama energiayhtiö Savon Voima on investoinut voimakkaasti bioenergialaitoksiin ja samoin Kuopion Energia aloittaa pian uuden CHP- voimalaitoksen rakennustyöt. Pohjois-Savossa käytetään kuitenkin edelleen selvästi vähemmän metsähaketta lämpö- ja voimalaitoksissa kuin useassa muussa maakunnassa.

Metsähakkeen käytön kansallisen tavoitteen 8–12 miljoonaa m³ vuodessa saavuttaminen vuonna 2015 edellyttää roimaa kasvua jokaisessa maakunnassa, kun lähdetään nykyisestä vajaan kolmen miljoonan m³ vuosikäytöstä. Vertailukohtana todettakoon, että Keski-Suomessa käytetään kolme kertaa enemmän metsähaketta kuin maakunnassamme lämpö- ja voimalaitoksissa.

Uusimpia ja lupaavimpia investointeja metsäalan kehitykselle ovat Biowatin pellettitehtaan odotettavissa oleva käynnistyminen Suonenjoella sekä Stora Enson ja Neste Oy:n uusiutuvan liikennepolttoaineen koelaitosinvestointi Varkaudessa. Mainitsematta ei myöskään voi olla yhtä maakuntamme monipuolisen teknologiateollisuutemme veturiyritystä Ponsse Oy:tä, jonka tuotteiden tunnettuus lienee kaikille itsestään selvyys.

Paineen metsäalan nopeaan kehittämiseen ja rakenteelliseen uudistamiseen ja tutkimus- ja opetustoiminnan sekä yritysten yhteistyöhön on nostanut äärimmäisen ensiarvoiseksi metsäteollisuuden raju globaali muutos. Sen seuraukset näkyvät voimakkaimmin ja vaativimmin Itä-Suomessa aina Kainuusta alkaen Savojen ja Karjaloiden kautta Kymenlaaksoon. Metsävaltainen Itä-Suomi ja Pohjois-Savo on juuri nyt hieman ”kylki kipeänä” ja äkillisten rakennemuutosten kohteena.

Uskon metsän olevan edelleen merkittävä tekijä niin Pohjois-Savon kuin koko Suomen hyvinvoinnille. Sitä vauhdittavat lukuisten uusien metsäalan kasvun painopisteiden tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä investointien kansallinen tuki. Resurssit joka tapauksessa kasvavat meillä yötä päivää kuutioita edelleenkin.